

Сертифікат учасника

Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України
Державна екологічна академія післядипломної освіти та управління
Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій
Publishing House "Baltija Publishing"

Табенська Оксана Ігорівна

приймав(ла) участь у щорічній тематичній Міжнародній науково-практичній конференції

**ЗЕЛЕНА ЕКОНОМІКА ТА НИЗЬКОВУГЛЕЦЕВИЙ РОЗВИТОК:
міжнародний та національний вимір**

Київ | Україна | 4 грудня 2020 року

*доктор біологічних наук, професор, член-кор. НААНУ,
Заслужений діяч науки і техніки України,
ректор Державної екологічної академії післядипломної освіти та управління*

Бондар О.І.

Доповідь конференції
«Зелена економіка та низьковуглецевий розвиток: міжнародний та
національний вибір» Київ 4 грудня 2020

РОЗВИТОК ЕКОЛОГІЧНОГО ТУРИЗМУ НА ВІННИЧЧИНІ

Табенська О.І.,

Вінницький національний аграрний університет
старший викладач кафедри менеджменту ЗЕД,
готельно-ресторанної справи та туризму
кандидат економічних наук

Екологічний туризм – це вид активного відпочинку в межах відносно недоторканих і природоохоронних територіях, де поряд із науково-пізнавальними, культурно-виховними й спортивно-оздоровчими функціями акцентується увага на зв'язках між природним і соціальним середовищем, на наслідках антропогенного тиску, набуваючи навички гармонійних стосунків між людиною і природою, формується ресурсозберігаючий стереотип поведінки на рівні особистості.

Екотуризм – це тимчасове переміщення населення з місця постійного проживання в оздоровчих, естетичних або пізнавальних цілях, яке передбачає злиття людини з довкіллям, отримання задоволення від краси ландшафтів, спостереження за природою, ознайомлення з місцевими звичаями, культурою та мінімізацію навантаження на довкілля. Іншими словами – це подорож з метою пізнання природних та культурних ландшафтів за для збереження ландшафтного різноманіття [1, с. 69].

В сучасних умовах екологічний туризм є досить перспективним напрямком туризму в Україні. Подільський економічний район, в складі якого є: Вінницька, Тернопільська, Хмельницька області, розташований на Правобережній центрально-західній Україні, на заході лісостепової зони.

Необхідно зазначити, що територіальні та історичні межі Поділля не є однозначними. Були часи, коли воно займало майже всю площу Подільського нагір'я, а були періоди, коли обмежувалося лише середньою його частиною. Різні погляди на дане питання ми знаходимо в роботах сучасних вчених. В деяких працях історики відносять до Поділля територію

трьох нинішніх областей: Вінницької, Хмельницької та Тернопільської. Її західна межа проходить через Бережанщину до Дністра, південна йде вздовж річки Дністер і закінчується в північній частині Одеської області, східна межа умовно проходить по лінії міст Балта-Гайсин-Липовець, а північна між Староконстантиновим та Почаєвом. Українство поєднує в собі одночасно етнос, мову й культуру, несе в собі феномен національного колориту та самобутності [2, с. 36-39].

Програмою розвитку туризму у Вінницькій області на 2016-2020 роки було передбачено здійснення комплексу заходів щодо удосконалення системи управління туристичною галуззю, розроблення та удосконалення нормативно-правової бази туристичної діяльності, модернізація існуючої матеріальної бази, створення нових рекреаційно-туристичних об'єктів міжнародного стандарту, збереження і відновлення історико-архітектурних пам'яток духовної культури народу, удосконалення рекламно-інформаційної діяльності, проведення маркетингових досліджень у туристичній галузі, представлення області на національних та міжнародних туристичних виставках, створення умов для розвитку сільського зеленого туризму [3, с. 10].

Важливим для дослідження розвитку сільського зеленого туризму є діяльність Громадських організацій “Наше Поділля” та Центру розвитку “Пангея Ультіма”, які досить успішно функціонують у місті Вінниці. Необхідно зазначити, що “Image Mapping” це проект з побудови міжкультурного діалогу, оновлення та зображення краси сільських громад. Він сприяє міжнародному міжособистому обміну на селі, розвиває неформальне навчання, активує населення під час акцій в громадах, досліджує місцевий культурний спадок та популяризує його для збільшення ймовірності в'їзного сільського туризму.

У березні 2017 року відбулася важлива подія для жителів села Стіна Томашпільського району Вінницької області, в межах проекту за підтримки Корпусу Миру США був відкритий "Еко-центр у Стіні" представниками Громадських організацій “Наше Поділля” та Центру розвитку “Пангея

Ультіма”. Реалізація проекту розвитку сільського туризму передбачає: на базі Еко-центру спільно з іноземними волонтерами проводити неформальні зустрічі з жителями села, створюючи молодіжні, туристичні, екологічні програми організацій, пропонуючи план розвитку туризму.

Проектна модель взаємовідносин в Еко-навчальному центрі “Стіна” відображені на (рис. 1.).

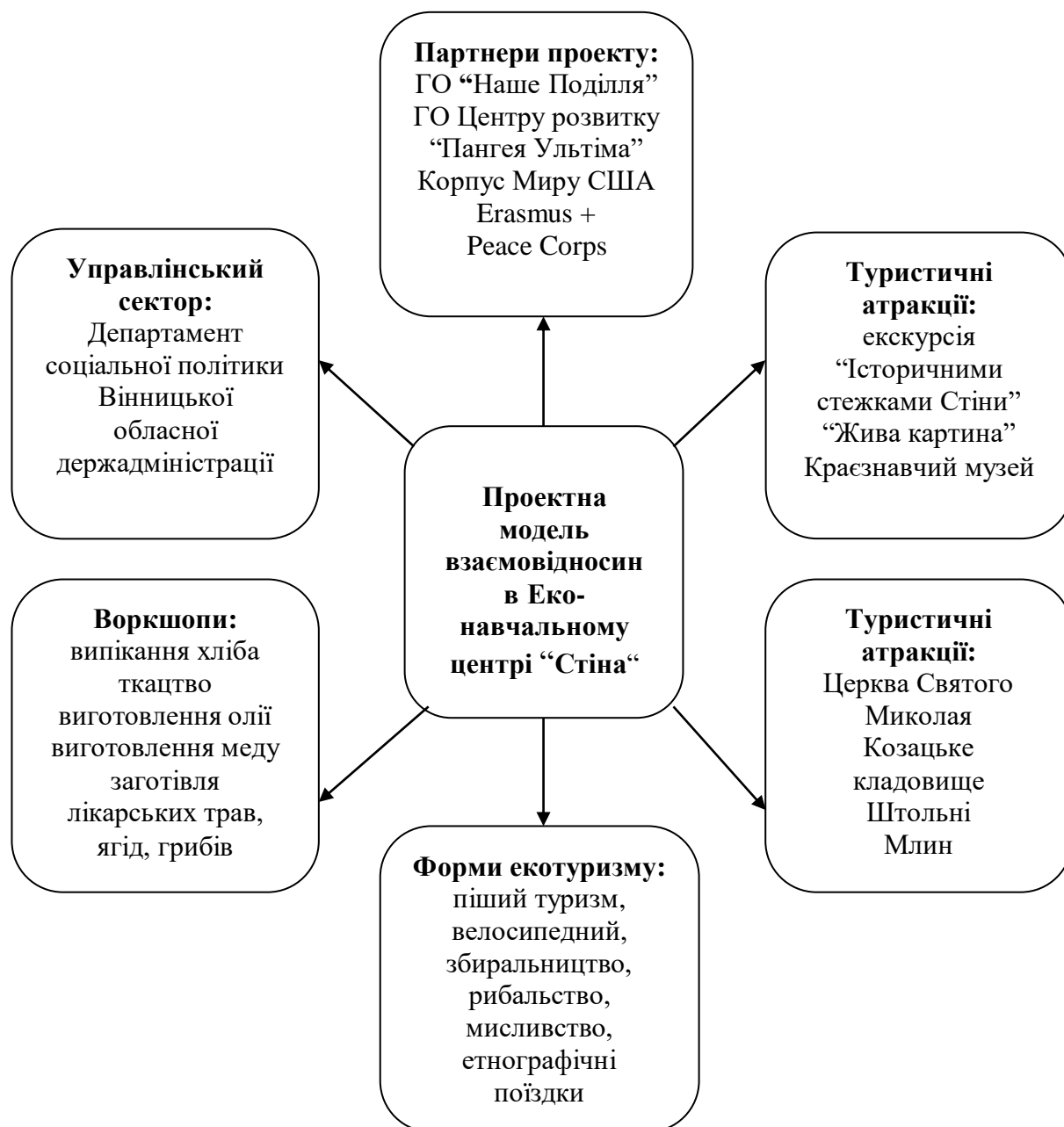

Рис. 1. Проектна модель взаємовідносин в Еко-навчальному центрі “Стіна”

*Джерело: сформовано автором за даними [4].

Громадська організація “Наше Поділля” втілює в життя проект з реконструкції старого одягу, з якого виготовляють еко-доріжки, еко-сумки, чохли на ноутбуки та ін. Було створено власну марку “VERETA”. Виготовленням згаданих вище речей займаються мешканці села Стіна Томашпільського району Вінницької області на верстатах XIX-XX століття [4].

Традиційне житло подолян – тинькована хата з побіленими стінами, солом'яним дахом, вхідними дверима по центру та з вікнами по фасаду. Піч завжди займала внутрішній кут хати по один бік від вхідних дверей і була повернута своїм отвором до фасадної стіни з вікнами. По діагоналі від печі влаштовували парадний кут (покуть), де розміщувати ікони, прикрашені тканими або вишитими рушниками, цілющим зіллям та квітами; перед ними вішали лампаду.

За традиціями під іконами ставили стіл, біля якого попід стіною розміщували довгу дерев'яну лаву, яку на свята прикрашали саморобними ряднами, а в заможних сім'ях – киламами. Збоку від столу знаходилась скриня, де господарі зберігали одяг, родинні реліквії [5, с. 42-43].

Сучасні урбанізація та глобалізація якщо ще не призвели, то невдовзі призведуть до того, що усна народна творчість, мистецтво окремих етносів й етнічних груп відійдуть у минуле. Історію й культуру творять звичайні люди, які сіють хліб у безкраїх степах, пасуть вівці на полонинах, виховують дітей...

У часи формування засад суспільності виник міф як спосіб передання знання прийдешнім поколінням, виховання моральних чеснот особистості, донесення до всіх членів спільноти правил і законів співжиття в ній, він у метафоричній формі відображав уявлення про світ. Його походження і особливості [6, с. 3-7].

Як зберегти та передати нащадкам найкращі надбання національної культури, що були виплекані народом протягом століть? Що потрібно створити сьогодні, аби й завтра лунала народна пісня, не всихало життєдайне джерело народної мудрості та творчості? Які зусилля докласти, щоб молодь не цуралася національного спадку та не шукала собі чужих ідеалів?

Подорожуйте українськими містами та селами – і ви поринете у дивовижний, загадковий, майже казковий світ народного життя. На щастя, сьогодні Вінниччина пропонує чимало таких можливостей: відкриваються нові об’єкти зеленого туризму, що передбачають відпочинок на різний смак: релакс на лоні природи або ж такі от активні заходи з національним колоритом.

Прийдешні новорічні та різдвяні свята – чудова нагода всім вінничанам спробувати на смак щирого народного дозвілля [7].

Список використаних джерел:

1. Петрук В.Г. Екогеографія та екотуризм: Навчальний посібник Вінниця: ТОВ “Нілан-ЛТД”, 2016. 178 с.
2. Давидова О.Ю. Концептуальні фактори розвитку готельно-ресторанної галузі України. *Вісник ОНУ імені І.І. Мечникова*. 2015. Т. 20. Вип. 6. С. 36–39.
3. Програма розвитку туризму у Вінницькій області на 2016-2020 роки. *Департамент міжнародного співробітництва та регіонального розвитку облдержадміністрації* URL: <http://www.dmsrr.gov.ua/arx%dl%96tekturn%dl%96pamyatki,un%dl%96kain%dl%96> (дата звернення: 29.11.2020)
4. Проект “Image Mapping” Громадського об’єднання “Центр розвитку Пангея Ультіма”. URL: <http://www.pangeya.com.ua/index.php/ouractivities/ethno-tourism/208-im2015.html> (дата звернення: 29.11.2020)
5. Вінницький обласний краєзнавчий музей: Путівник по експозиції музею. К.Висоцька. Вінниця: “Нілан-ЛТД”, 2017. 104 с., іл.
6. Мусихіна Л. Магія українця устами очевидця. К. : ТОВ “Гамазин”, 2012. 400 с.
7. Тішкова Н. Як ти екскурсію назвеш – так вона і пройде. URL: <https://vezha.vn.ua/suchasnogo-ukrayintsya-vid-stresu-vryatuye-lyshe-silskyj-turyzm-nu-i-varenyky-zvisno-foto/2018> (дата звернення: 29.11.2020)